

BELASTINGTIP: TROUW JE DEMENTERENDE OUD-TANTE

[Mr. Ernst Loendersloot](#)
*Sr. kandidaat notaris te
Maastricht*

In de zomer van 2014 las ik in de krant over een bijzondere situatie. Een (jongere) neef was met zijn (oudere) oud-tante getrouwd zonder het maken van huwelijkse voorwaarden. Achteraf bleek dat de ambtenaar van de Burgerlijke Stand iets te goedgevolg was omdat de oud-tante dementerend was. Zij kon dus haar wil niet goed bepalen en dat was voor de rechter reden genoeg het huwelijk te ontbinden.

De bedoeling van de neef en zijn (fiscale) adviseurs was om zo min mogelijk erfbelasting te betalen als zijn oud-tante zou overlijden. Als neef zou hij 30% dan wel 40% erfbelasting moeten betalen als hij meer zou erven dan (afgerond) € 2.000,-. Zou hij echter haar weduwnaar zijn, dan zou hij maar 10% of 20% hoeven te betalen, maar alleen als hij meer dan het vrijgestelde bedrag van € 630.000,- zou krijgen.

Huwelijk nietig verklaard. Maar hoe zit het met tantes testament ?

Door de rechterlijke ingreep vorig jaar kwam de neef dus niet in aanmerking voor deze vermindering van de erfbelasting. Maar door de ontbinding van het huwelijk was hij ook niet meer de enige erfgenaam van zijn oud-tante op grond van de wet. De langstlevende echtgenoot erft immers alles als er geen kinderen zijn. Maar dan moet het huwelijk wel rechtsgeldig zijn en blijven.

Wel was er nog een testament dat zijn oud-tante had getekend bij zijn notaris (die niet haar eigen notaris was). Dat testament was kort voor het huwelijk gepasseerd en zij had daarin haar neef tot enig erfgenaam benoemd.

Nu bestaat de mogelijkheid om na het overlijden van oud-tante dit testament aan te vechten, maar degene die vanwege tantes vergevorderde dementie als curator over haar was aangesteld, wilde problemen achteraf voorkomen. Daarom vroeg hij de rechter om machtiging om namens zijn cliënte (de oud-tante) dit testament te mogen herroepen. Ook daarvoor is een regeling in de wet opgenomen, namelijk artikel 4:55 lid 2 Burgerlijk wetboek.

De [rechter](#) verleende deze machtiging zodat de curator het testament kon laten vervallen. De neef weet dus nu al dat hij niets zal erven op grond van deze dubieuze uiterste wil.

Juridisch opmerkelijk: de oud-tante is dement en toch mag haar testament herroepen worden

Iemand die wegens een geestelijke stoornis (zoals dementie) onder curatele is gesteld, kan alleen met machtiging van de kantonrechter een testament aanpassen of een oud testament herroepen. De machtiging wordt verleend als de betreffende patiënt de gevolgen van het nieuwe testament of de herroeping kan overzien.

Bij deze oud-tante was het voor de rechter duidelijk dat dit niet het geval was, aangezien zij vergevorderde dementie had.

Na een analyse van de situatie, de wijze waarop de neef had opgetreden en een beroep op de rechten van de mens als bedoeld in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, komt de rechter echter tot de conclusie dat de machtiging wel verleend kan worden. De curator mag namens de dementerende oud-tante een testament opstellen bij de notaris. Maar dat testament mag dan niet meer inhouden dan een herroeping van het testament waarbij zij haar neef tot enig erfgenaam benoemd.

Ik denk dat velen dit een bevredigende oplossing zullen vinden, maar notarissen zullen het wel ver vinden gaan. Iemand anders mag namens een wilsonbekwame (dementerende) persoon diens testament tekenen.

Maar misschien komt dat omdat mensenrechten-verdragen niet standaard onderwezen worden aan studenten notarieel recht.

[Wil je hierover wat laten weten, stuur dan een mail.](#)

Mr. Ernst Loendersloot
kandidaat notaris te Maastricht

Telefoon 043-3509950.

Kijk ook eens op www.ntrs.nl of scan de QR code hieronder.

Of schrijf je in voor mijn [gratis nieuwsbrief](#).

U kunt ook op de hoogte blijven via:

[LinkedIn](#) [Twitter](#) [Facebook](#)

[Brochures kunt u hier downloaden.](#)

